

[Bernhard Baunsgaard.]

komster, f. eks. forsikringer eller udgifter til at bo for.

Skattelovgivningen fulgte i den samme periode ikke tilstrækkelig med og ændrede f. eks. ikke størrelse af personfradrag eller regler for progression i statsskatten i takt med den indkomstudvikling, der skete ved omlægningen i erhvervslivet.

Resultatet blev en eksplosivt øget interesse for at skaffe sig nedslag i den skattepligtige indkomst.

Og medens nedslagene i den skattepligtige indkomst skatteetisk lader sig forsvare — man ønskede jo de nødvendige større investeringer og så gerne, at borgerne f.eks. tegnede forsikringer — så overså man, at den skattepligtige indkomst ikke mere var nogen god målestok for de økonomiske forhold og muligheder, som den enkelte borger havde. Det kan fastslås, at i takt med stigningen i antallet af fradrag eller nedslag i den skattepligtige indkomst og i takt med stigningen af nedslagene målt i kroner faldt værdien af den skattepligtige indkomst som fordelingsgrundlag for indkomstafhængige tilskud. Et eksempel vil vise det.

En familie boende i det indre København i en lille, men acceptabel og billig bolig har brug for plads til børnene i børnehave og fritidshjem, fordi gaden er den eneste legeplads. Familien kan imidlertid ikke få friplads, fordi den ingen nedslag har i den skattepligtige indkomst.

Familien beslutter sig til at flytte og købe eget hus. Børnene kan få deres eget værelse, og problemet med legeplads for både små og større børn vil samtidig blive løst på en god måde.

Da familien køber eget hus, bruger den sine penge på en af samfundet ønsket måde, og der følger et nedslag i den skattepligtige indkomst, så skatten falder.

Dette er ønsket af samfundet og behageligt eller måske nødvendigt for familien. Med nedslaget i den skattepligtige indkomst følger imidlertid tilbud om de fripladser i børnehave og fritidshjem, som familien nu ikke har brug for, og som ikke kunne gives før.

Ikke blot må den pågældende familie undre sig over et samfund, der ikke vil give friplads, når man har brug for det, men gerne når man ikke har særlig brug for det.

Værre er det imidlertid, at en familie med samme indkomst, men som ikke tør tage chancen og købe eget hus, må undre sig endnu mere. Sidste familie har stadig brug for fripladser, lejligheden er for lille, og den eneste legeplads er gaden, de betaler mere i skat med samme indkomst, bor dårligere og får tilbudt mindre støtte fra samfundet.

Det er på denne baggrund, det radikale venstre opfordrer regeringen til at gennemføre regler, der siger, at de særlige tilskud, samfundet har ønsket at yde borgerne i forhold til den enkeltes økonomiske situation, ikke mere skal tildeles alene på grundlag af den skattepligtige indkomst.

Erfaringer fra kommuner, både mindre kommuner med under 15.000 indbyggere og større bykommuner, viser, at en fremgangsmåde, hvor man ikke automatisk går ud fra den skattepligtige indkomst, men ud fra hele den økonomiske situation, når der er større nedslag i indkomsten, ikke alene er mulig, men må anbefales som vurderingsgrundlag for de indkomstafhængige tilskud.

Ordføreren for forslagsstillerne (Knud Jespersen) (DKP):

På Danmarks kommunistiske partis vegne skal jeg hermed fremsætte *forslag til lov om tinglysning af kapitalværdistigninger på jord og faste ejendomme som en offentlig prioritet.*

I bemærkningerne til forslaget er der udførligt redegjort for såvel formålet med forslaget som for de enkelte bestemmelser. Jeg skal derfor nøjes med at nævne nogle eksempler på størrelsen af de arbejdsfrie værdistigninger, som de i almindelighed har været for nogle typiske besiddere af jord og ejendomme. I eksemplerne er udlejningsejendomme ikke medtaget, da de ikke har haft nogen reel værdistigning i perioden 1965-74.

Parcelhus erhvervet før den 13. alm. vurdering 1965:

	i Køben- havns amt	i en mindre provinsby
Ejendomsværdi 1965	175.000	75.000
Afskrivning (1 pct. p.a.) indtil 1973	14.000	6.000
1965-værdi i 1973 ef- ter afskrivning...	161.000	69.000
Ejendomsværdi 1973	350.000	155.000

[Knud Jespersen.]

Nominel kapitalge- vinst.....	189.000	86.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (72 pct.).....	126.000	54.000
Reel kapitalgevinst..	63.000	32.000

Parcelhus købt i 1970:

Købesum 1970.....	300.000	115.000
Afskrivning (1 pct. p.a.) indtil 1973... ..	9.000	3.000
Købesum efter af- skrivning i 1973..	291.000	112.000
Ejendomsværdi 1973	350.000	155.000
Nominel kapitalge- vinst.....	59.000	43.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (27 pct.).....	81.000	31.000
Reel kapitalgevinst..	0	12.000

*Landbrugsejendom erhvervet før 13. alm. vur-
dering 1965:*

Areal	25 ha	10 ha
Ejendomsværdi 1965	200.000	85.000
Afskrivning (1 pct. p.a.) indtil 1973... ..	16.000	7.000
1965-værdi i 1973 ef- ter afskrivning....	184.000	78.000
Ejendomsværdi 1973	384.000	178.000
Nominel kapitalge- vinst.....	200.000	100.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (72 pct.).....	144.000	61.000
Reel kapitalgevinst..	56.000	39.000

Landbrugsejendom købt i 1970:

Areal	25 ha	10 ha
Købesum 1970.....	260.000	125.000
Afskrivning (1 pct. p.a.) indtil 1973... ..	8.000	4.000
Købesum efter af- skrivning i 1973..	252.000	121.000
Ejendomsværdi 1973	384.000	178.000
Nominel kapitalge- vinst.....	132.000	57.000
Gennemsnitlig pris- stigning i samfun- det (27 pct.).....	70.000	34.000
Reel kapitalgevinst..	62.000	23.000

[Knud Jespersen.]

På baggrund af disse eksempler og de nævnte samfundsmæssige virkninger af forslaget anbefaler jeg det til folketingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Aase Olesen*)
(RV):

Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

Landbo- og husmandsforeningerne har i fællesskab rettet en henvendelse til partierne, hvori man foreslår at afskaffe beskatningen af jord, der anvendes til landbrug m. v., og i stedet at indføre en arealafgift.

Arealafgiften skal erstatte de nuværende produktionsafgifter, der ensidigt rammer den forædlede produktion.

Da venstre har fremsat et forslag til ændring af beskatningen af de faste ejendomme, som delvis opfylder henvendelsen fra de to organisationer, har det radikale venstre fundet tidspunktet inde til nu at fremsætte nærværende lovforslag, der helt opfylder ønsket fra organisationerne og samtidig inddrager forskellige offentlige ydelser, der efter partiets mening også bør dækkes af arealafgiften.

Da venstres forslag ikke omfatter et forslag om arealafgift, har forslagsstillerne ment, at det var nødvendigt at fremsætte et selvstændigt lovforslag og ikke nøjes med ændringsforslag til venstres lovforslag. Ved fremsættelse af et selvstændigt forslag sikres, at forslaget om arealafgift undergår de i grundloven sikrede 3 behandlinger i folketinget.

En gennemførelse af venstres forslag alene vil efter det radikale venstres opfattelse skade landbrugserhvervet, og det radikale venstre kan derfor ikke stemme for det. Skaden for landbrugserhvervet sker på to punkter. For det første vil landbrugsjorden stige i pris ved en ensidig ophævelse af amtsgrundskylden, og dermed vanskeliggøres generationsskiftet. For det andet ændrer venstres forslag ikke i produktionsafgifterne, der, som de to landbrugsorganisationer har påpeget det, ensidigt rammer den forædlede produktion. Det er derfor for det radikale venstre afgørende, at der samtidig med afskaffelsen af den amtskom-